

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-603 / 2886

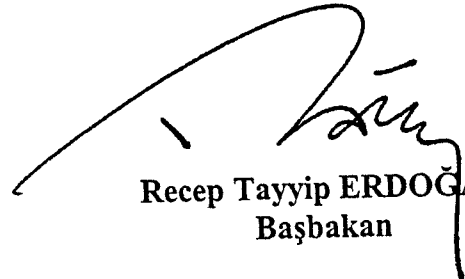
Ankara

25/6 /2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 10/6/2003 tarihinde kararlaştırılan "Bilgi Edinme Hakkı Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. DAĞ	
Tali Kom.	- Avrupa Birliği - Aydın - Anadolu
Esas Kom.	- Adalet
Tarih	23.6.2003 1/632
K. Md.	Özkan
BAŞKAN	Yılmaz

GENEL GEREKÇE

29/11/2002 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Hükümet Programında “Bilgi edinme hakkı, toplumun bütün kesimlerinde yaygınlaştırılacak ve bunu sağlamak için Vatandaşın Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çıkarılacaktır.” hükmüne yer verilmiştir.

Anayasada vatandaşın bilgi edinmesi ile bilgi edinme hakkının sınırlanmasına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak, Anayasanın 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin hangi ölçülere göre sınırlandırılabilirliği gösterilirken “Bu hürriyetlerin kullanılması ...Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması ... amaçlarıyla sınırlanabilir.” denilmiş, 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazarların veya bastırılanların veya aynı amaçla, basanların, başkasına verenlerin bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olacakları açıklanmıştır.

Demokrasinin ve hukukun üstünlüğünün gereklerinden olan bilgi edinme hakkı, bireylere daha yakın bir yönetimi, halkın denetimine açıklığı, şeffaflığı sağlama işlevlerinin yanı sıra halkın Devlete karşı duyduğu kamu güvenini daha yüksek düzeylere çıkarmada önemli bir rol oynamaktadır. Kullanılan bu hak sayesinde hem halkın Devleti denetimi kolaylaşmakta hem de Devletin demokratik karakteri güçlenmektedir.

Bilindiği üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında açıklık ve şeffaflık kavramı, olumsuz olarak görülen gizlilik kavramının giderilmesi ile yönetilenlerin yönetenlerin işlem ve faaliyetlerini denetlemesinin sağlanması düşünceleri üzerine ortaya çıkmıştır. Demokratik ülkelerde, bilgi edinme özgürlüğü, temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bağlamında vazgeçilmez temel haklardan biri olarak kabul edilmektedir.

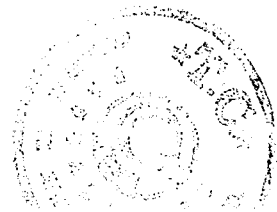
Şeffaflık ve gizliliğin iki yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, kurum ve kuruluşların “bilgi verme ödevi”, ikincisi ise, vatandaşların “bilgi edinme hakkı”dır.

Kurum ve kuruluşlar; bilgi edinme hakkının kullanılması konusunda yapılan başvuruları cevaplandırmak, bilgi veya belgeye erişimde gereken kolaylıkları sağlamak yoluyla şeffaf yönetimin sağlanmasına katkıda bulunabilirler.

Kamu kaynaklarıyla üretilen ve hiçbir gizliliği olmayan bilgilere erişimin gereksiz yere kısıtlanmaması, vatandaşların, kendileriyle ilgili bilgilere kolayca erişiminin sağlanması ve kamusal hizmetle yükümlü kurum ve kuruluşların çalışmalarını görmesini, izlemesini, bilgilenmesini sağlamak amacıyla bilgi edinme hakkının kullanılmasının sınırlarını da belirlemek gerekmektedir.

Bilgi edinme hakkını belirlerken göz ardı edilmemesi gereken iki husus, kamusal gizlilik ve kişisel gizlilik. Söz konusu kavramlar bilgi edinme hakkının tanıdığı serbestinin sınırlarını belirlemektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8 inci maddesinin ilk fıkrasında kişinin özel ve aile hayatı, konut dokunulmazlığı ve muhaberatın gizliliği bir insan hak ve hürriyeti olarak kabul edilmiştir. İkinci fıkrada, bu hak ve hürriyetlere getirilebilecek sınırlamalar, “Bu hakların kullanılmasına resmî bir makamın müdahalesi demokratik bir toplumda ancak millî güvenlik, kamu huzuru, ülkenin iktisadî refahı, düzenin korunması için zorunlu ölçüde, kanunun izni vermesi şartıyla gerçekleştirilebilir” şeklinde genel bir ifade ile açıklanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; Kanunun amacı belirtilmektedir. Açıklığın ilke olarak benimsendiği, gizliliğin ise istisna kabul edildiği demokratik yönetimlerin bir çoğunda düzenlenen bilgi edinme hakkının, ne şekilde, hangi şartlar ve sınırlamalar altında, ne gibi usuller izlenerek kullanılacağına belirlenmesi Kanunun amacını oluşturmaktadır.

Madde 2- Maddede Kanunun kapsamı belirlenmektedir. Bilgi edinme hakkının bir gereği olarak, bu Kanun ve diğer kanunlardaki sınırlamalar saklı kalmak üzere hiçbir kamu kurum ve kuruluşu ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun faaliyetlerinin kapsam dışı kalmaması amaçlanmıştır.

Madde 3- Maddede Kanunda geçen bazı terimlerin tanımlarına yer verilmektedir.

Madde 4- Maddede, herkesin bilgi edinme hakkına sahip olduğu belirtilmiş; yabancı gerçek ve tüzel kişilerin bilgi edinme hakkından yararlanmalarına ilişkin şartlara yer verilmiştir.

Madde ile amaçlanan, Türk vatandaşlarının ve Türk hukukuna göre kurulmuş olan tüzel kişilerin herhangi bir şarta tâbi olmadan bu haktan yararlanmalarıdır. Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler ise isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde bu Kanun hükümlerinden yararlanacaklardır.

Madde 5- Madde ile; kurum ve kuruluşların sadece bu Kanunda yer alan istisnalar ile diğer kanunlara göre açıklanması yasak olanlar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmalarının sağlanması değil, aynı zamanda bilgi edinme hakkının en verimli şekilde kullanılabilmesi için her türlü tedbiri almalarının sağlanması öngörülmektedir.

Madde 6- Madde ile; bilgi edinme başvurusunda bulunma usulü düzenlenmiştir. Başvuru sahiplerinin bu maddede belirtilen bir takım şekli şartları yerine getirmeleri yeterli olup, bilgi edinme haklarını kullanırken herhangi bir gerekçe göstermelerine gerek bulunmamaktadır.

Madde 7- Maddede, istenecek bilgi veya belgenin niteliği belirtilerek, hangi şartlarda başvurana olumsuz cevap verilebileceği ve istenen bilgi veya belgenin başvuru alan kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunması hâlinde yapılması gerekenler açıklanmıştır.

Bilgi edinme başvurularının, ancak başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olması gerektiği şüphesizdir. Yine de başvuru sahipleri tarafından bu kuralın aksine bir başvuru yapılmışsa ve istenen bilgi veya belge başvuru alan kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa, maddenin üçüncü fıkrasıyla başvuru alan kurum ve kuruluşa, başvuru dilekçesini istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşa gönderme ve durumu ilgiliye yazılı olarak

Madde 13- Maddede, bilgi edinme başvurusu, istenen bilgi veya belgelerin Devlet sırrı veya Devletin ekonomik menfaatlerine ilişkin bilgi veya belgelerden olması nedeniyle reddedilen başvuru sahibinin Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebileceği belirtilmiş, itiraz usulü gösterilmiş ve Kurula itirazın başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durduracağı belirtilmiştir.

Madde 14- Madde ile, bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak ve istenen bilgi veya belgelerin Devlet sırrı veya Devletin ekonomik menfaatlerine ilişkin olması sebeplerine dayanılarak verilen ret kararlarını itiraz üzerine incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuş, Kurul üyelerinin seçimi, görev süresi ve özlük haklarına ilişkin düzenlemeler getirilmiş, Kurulun belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabileceği; gerekli gördüğü takdirde ilgili bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebileceği belirtilmiş, Kurulun; sekreteryaya hizmetlerinin Adalet Bakanlığınca yerine getirileceği, görev ve çalışmalarına ilişkin esas ve usullerin anılan Bakanlıkça hazırlanan bir yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 15- Maddede, yargı denetimi dışında kalan işlemlerde bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 16- Maddede, açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek, niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğu ifade edilmiştir.

Madde 17- Madde ile; açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde Devletin ulusal ekonomik politikasının yürütülmesine zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanca sebep olacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulmuştur.

Madde 18- Maddede, istihbarata ilişkin bilgi veya belgelerin bu Kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir.

Madde 19- Madde ile; kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalar ile ilgili bilgi veya belgelerin hangi durumlarda bu Kanun kapsamı dışında olduğu belirtilmiştir.

Madde 20- Madde ile; adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgelerin hangi durumlarda bu Kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiş ve bu kuralın istisnaları gösterilmiştir.

Madde 21- Madde ile, kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileriyle aile hayatına, şeref ve haysiyetine, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulduğu ifade edilerek, kişilerin özel

Madde 13- Maddede, bilgi edinme başvurusu, istenen bilgi veya belgelerin Devlet sırrı veya Devletin ekonomik menfaatlerine ilişkin bilgi veya belgelerden olması nedeniyle reddedilen başvuru sahibinin Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebileceği belirtilmiş, itiraz usulü gösterilmiş ve Kurula itirazın başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durduracağı belirtilmiştir.

Madde 14- Madde ile, bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak ve istenen bilgi veya belgelerin Devlet sırrı veya Devletin ekonomik menfaatlerine ilişkin olması sebeplerine dayanarak verilen ret kararlarını itiraz üzerine incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuş, Kurul üyelerinin seçimi, görev süresi ve özlük haklarına ilişkin düzenlemeler getirilmiş, Kurulun belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabileceği; gerekli gördüğü takdirde ilgili bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebileceği belirtilmiş, Kurulun; sekreteryaya hizmetlerinin Adalet Bakanlığınca yerine getirileceği, görev ve çalışmalarına ilişkin esas ve usullerin anılan Bakanlıkça hazırlanan bir yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 15- Maddede, yargı denetimi dışında kalan işlemlerde bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 16- Maddede, açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek, niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğu ifade edilmiştir.

Madde 17- Madde ile; açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde Devletin ulusal ekonomik politikasının yürütülmesine zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanca sebep olacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulmuştur.

Madde 18- Maddede, istihbarata ilişkin bilgi veya belgelerin bu Kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir.

Madde 19- Madde ile; kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalar ile ilgili bilgi veya belgelerin hangi durumlarda bu Kanun kapsamı dışında olduğu belirtilmiştir.

Madde 20- Madde ile; adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgelerin hangi durumlarda bu Kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiş ve bu kuralın istisnaları gösterilmiştir.

Madde 21- Madde ile; kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileriyle aile hayatına, şeref ve haysiyetine, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulduğu ifade edilerek, kişilerin özel

BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

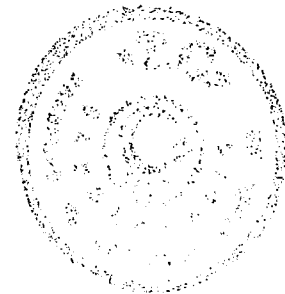
Madde 2- Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

- a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,
 - b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,
 - c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,
 - d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, bilgisayar belleği, disket ve compact diskleri ile diğer ortamlarda kaydedilmiş bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,
 - e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,
 - f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı

Madde 4- Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikâmet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü

Madde 5- Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar ile diğer kanunlara göre açıklanması yasak olanlar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sınımak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi Edinme Başvurusu

Başvuru usulü

Madde 6- Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşa yapılır.

Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açıkça belirtilir.

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği

Madde 7- Bilgi edinme başvurusu, başvuru kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.

Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

İstenen bilgi veya belge, başvuru kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa, başvuru dilekçesi bu kurum ve kuruluşa gönderilir ve durum ilgiliye yazılı olarak bildirilir.

Yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler

Madde 8- Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurana bildirilir.

Gizli bilgileri ayrılarak bilgi veya belge verme

Madde 9- İstenen bilgi veya belgelerde, gizlilik dereceli veya kanunlarında açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabiliriyorsa, söz konusu bilgi veya belge, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler çıkarıldıktan sonra başvuranın bilgisine sunulur. Ayırma gerekçesi başvurana yazılı olarak bildirilir.

Bilgi veya belgeye erişim

Madde 10- Kurum ve kuruluşlar, başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını verirler.

Bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hâllerde, kurum ve kuruluşlar ilgilinin;

- a) Yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslını incelemesi ve not alabilmesini,
 - b) Ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları dinleyebilmesini,
 - c) Görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları izleyebilmesini,
- sağlarlar.

Bilgi veya belgenin yukarıda belirtilenlerden farklı bir şekilde elde edilmesi mümkün ise, belgeye zarar vermemek koşuluyla bu olanak sağlanır.

Başvurunun yapıldığı kurum ve kuruluş, erişimine olanak sağladığı bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği maliyet tutarı kadar bir ücreti bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsil eder.

Bilgi veya belgeye erişim süreleri

Madde 11- Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi onbeş iş günü içinde sağlarlar. Ancak istenen bilgi veya belgenin, başvuru kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması; başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumlarında bilgi veya belgeye erişim otuz iş günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine yazılı olarak ve onbeş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

10 uncu maddede belirtilen bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının idare tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle onbeş iş günlük süre kesilir. Başvuru sahibi onbeş iş günü içinde ücreti ödemezse talebinden vazgeçmiş sayılır.

Başvuruların cevaplandırılması

Madde 12- Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak başvuru sahibine bildirirler. Başvurunun reddedilmesi hâlinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı başvuru yolları belirtilir.

İtiraz usulü

Madde 13- Bilgi edinme istemi 16 ve 17 nci maddelerde öngörülen sebeplerle reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Kurula itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını altmış gün içinde verir. Kurum

ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi otuz gün içinde vermekle yükümlüdürler.

Kurula itiraz, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durdurur.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Madde 14- Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, 16 ve 17 nci maddelerde öngörülen sebeplere dayanılarak verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

Kurul; Bakanlar Kurulunun, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi kurumları içinden önerecekleri ikişer aday, birer üyeyi ceza hukuku ve idare hukuku alanlarında profesör veya doçent unvanına sahip kişiler arasından, iki üyeyi en az genel müdür düzeyinde görev yapmakta olanlar arasından ve bir üyeyi de Adalet Bakanının önerisi üzerine bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hakimler arasından seçeceği yedi üyeden oluşur.

Kurul üyeliğine önerilen adayların muvafakatları aranır.

Kurul Başkanı, Bakanlar Kurulunca Kurulun üyeleri arasından seçilir.

Kurul, en az ayda bir defa veya ihtiyaç duyulduğu her zaman Başkanın çağrısı üzerine toplanır.

Kurul üyelerinin görev süreleri dört yıldır. Görev süresi sona erenler yeniden seçilebilirler. Görev süresi dolmadan görevinden ayrılan üyenin yerine aynı usule göre seçilen üye, yerine seçildiği üyenin görev süresini tamamlar.

Kurul üyelerine 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla fiilen görev yaptıkları her gün için uhdesinde kamu görevi bulunanlara (1000), uhdesinde kamu görevi bulunmayanlara ise (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu ödemelerde damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz.

Kurul, belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabilir; ayrıca gerekli gördüğü takdirde, ilgili bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebilir.

Kurulun sekretarya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Kurulun görev ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Adalet Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkının Sınırları

Yargı denetimi dışında kalan işlemler

Madde 15- Yargı denetimi dışında kalan işlemlerde bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 16- Açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Devletin ekonomik menfaatlerine ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 17- Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde Devletin ulusal ekonomik politikasının yürütülmesine zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanç sebep olacak bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 18- Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 19- Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarda ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak,
- b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak,
- c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek,
- d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek, bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 20- Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde,

- a) Suç işlenmesine yol açacak,
- b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
- c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
- d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek, nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

4/4/1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklı kalmak üzere, yargı işlemlerinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Özel hayatın gizliliği

Madde 21- Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

Haberleşmenin gizliliği

Madde 22- Haberleşmenin gizliliği esasını ihlâl edecek bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Ticarî sır

Madde 23- Kanunlarda ticarî sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticarî ve mali bilgiler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Fikir ve sanat eserleri

Madde 24- Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır.

Kurum içi düzenlemeler

Madde 25- Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.

Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler

Madde 26- Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Bilimsel, kültürel, teknik, tıbbî, malî, istatistikî, hukukî ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır.

Gizliliği kaldırılan bilgi veya belgeler

Madde 27- Gizliliği kaldırılmış olan bilgi veya belgeler, bu Kanunda belirtilen diğer istisnalar kapsamına girmiyor ise bilgi edinme başvurularına açık hâle gelir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ceza hükümleri

Madde 28- Bu Kanunun uygulanmasında ihmâli, kusuru veya kastı bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, işledikleri fiillerin genel hükümler çerçevesinde ceza kovuşturması gerektirmesi hususu saklı kalmak kaydıyla, tâbi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır.

Rapor düzenlenmesi

Madde 29- Kurum ve kuruluşlar, bir önceki yıla ait olmak üzere;

- a) Kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularının sayısını,
- b) Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,
- c) Reddedilen başvuru sayısı ve bunların dağılımını gösterir istatistikî bilgileri,
- d) Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak ya da bu nitelikteki bilgiler ayrılarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,
- e) Başvurunun reddedilmesi üzerine itiraz edilen başvuru sayısı ile bunların sonuçlarını,

gösterir bir rapor hazırlayarak, bu raporları her yıl şubat ayının sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna gönderirler. Bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları raporlarını bağlı, ilgili ya da ilişkili oldukları bakanlık vasıtasıyla iletirler. Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl mayıs ayında Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir.

Yönetmelik

Madde 30- Bu Kanunun uygulanması ile ilgili esas ve usullerin belirlenmesine ilişkin yönetmelik, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulur.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 494

Yürürlük

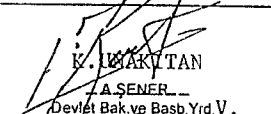
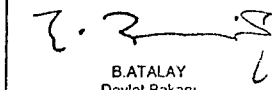
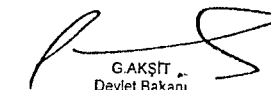
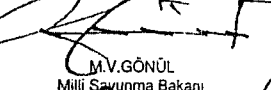
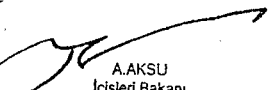
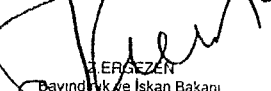
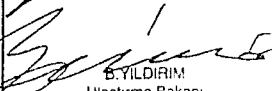
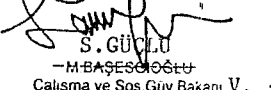
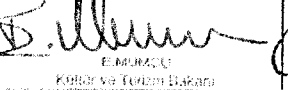
Madde 31- Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 32- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eri

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. HANCI Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 H. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. KURBAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Mülki Emlak Bakanı	 Z. ERGÖZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜLLÜ Tatvir ve Kuvvetleri Bakanı	 M. BAŞEŞCİ Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.	 A. ÇİŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En ve Tab. Kay. Bakanı
 E. ERDOĞAN Köyler ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		